

Marginaltecken i självhäftande häften¹

Sven Erik Mattsson

2018-03-25

-
- ¹ 2015-11-21 Lagt till SH85-87 och uppdaterat SH1 och SH10
2015-12-06 Uppdaterat SH86
2015-12-28 Uppdaterat SH85
2016-01-16 SH14a PO finns med enkel c 1, uppdaterat SH34 (enkelt FM och otandat), SH84B, SH88
2016-01-24 Ny variant SH76B, rättat SH85B text och tabeller och på SH88 finns olika placering av kn.
2016-02-26 Ny variant SH82B
2016-03-30 Lagt till SH89-90, SH1A1 trippel kn + FM + c 1 finns
2016-03-31 SH76B med kn (0) har inte hittats.
2016-05-14 Lagt till SH91-92
2016-05-31 Uppdaterat SH91
2016-08-25 Lagt till SH93
2016-11-10 Lagt till SH94-96
2016-11-28 Uppdaterat SH96
2017-01-12 Lagt till SH97
2017-02-04 Uppdaterat SH3, SH9, SH23, SH26, SH27, SH36, SH41, SH53, SH56, SH83 (kn (0) finns)
2017-04-09 SH8 otandat, S11b med enkelt FM, SH65 kn + FM utan vikperforering, SH97 kan ha kn på vart 5:e häfte
2017-06-07 Lagt till SH98, SH99 och SH100, samt SH50PO och uppdaterat SH65PO.
2018-03-25 SH50 och SH65 finns också med vikperforering 42 punkter.

Inledning

SH1-SH24 finns beskrivna i Atlas Häfteshandbok. Denna förteckning fokuserar på att lista vilka marginaltecken (kn, cyls, RT, HM och FM), som det finns och kombinationer som förekommer. Från SH10 så sitter FM normalt tillsammans med kn. Artikeln beskriver också hur man beräknar kn-rester.

De självhäftande häftena förekommer i fler format än vad som gäller för posthäftena. Bredden begränsas av att tryckcylindern har en omkrets på 750 mm och att det på ett varv måste det vara ett helt antal häftesinlagor. På M5 har ståltryckscylindern en omkrets på 780 mm. Bredden på dessa häften diskuteras separat nedan. För posthäftena har man gjort cylindrar med 17, 14, 12, 10, 9 och 8 inlagor per cylinderband. Se ”Kontrollnummer i nyare posthäften”, Häftessamlaren nr 1, mars 2010. Bredden på häftet har avgörande betydelse för vilka kombinationer med kn som finns i en tryckupplaga utan avbrott och missöden. De självhäftande häftena förekommer i följande bredder

Häftets bredd	Antal inlagor per varv	Självhäftande häften, dock inte de som tryckts i M5
42	18	1, 2, 9, 80
44	17	17
50	15	3, 5
58	13	15, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 35, 37, 39, 44, 48, 52, 61, 68
62	12	7, 11, 12, 13, 16, 19, 30, 31, 32, 34, 36, 40, 41, 42, 46, 47, 51, 53, 54, 55, 59, 60, 62, 63, 64, 67, 70, 71, 75, 78, 85, 91, 92, 93, 96
75	10	4, 14, 18, 24, 28, 33, 38, 43, 45, 49, 50, 57, 58, 65, 66, 69
83	9	6, 8, 10, 73, 74, 76, 79, 81, 82, 83, 86, 88, 89, 94, 97
107	7	27, 56

Häftets bredd	Antal inlagor per varv	Självhäftande häften, som tryckts i M5
65	12	77, 87
87	9	72, 90
87	6	96

13 inlagor på varvet eller 58 mm breda häften

Till julen 2004 gav posten ut det självhäftande häftet SH15 ”Skogens skafferi”. På dessa hittade jag följande 5 kn i rad 13815 + FM, 13816 + c 1, 13817, 13818 + c 2 och 13819. En typisk intelligenstestfråga är: Vilka markeringar har häftet med kn 13820? Är det en trippel? Svaret på frågan i inledningen är att häftet med kn 13820 inte är en trippel. Det har FM men ingen cylindersiffra. Inget av de följande 4 fyra resterande häftena med kn hade cyls!

För att undersöka vad som händer, låt oss kalla inlagan med c 1 för inlaga 1. Sätt kn 0 på denna inlaga. I bunten hade vart tionde häfte kn. Nästa kn, dvs. 1 hamnar då på inlaga $1+10=11$. Kn 2 hamnar på inlaga $11+10=21$. Om vi drar bort ett helt varv $21-13=8$, dvs. kn 2 hamnar på inlaga 8. Inlaga 8 har c 2 så vi får en kombination med c 2 redan efter 2 kn från kombination med c 1. Om sedan fortsätter räkningarna får vi att kn vandrar över inlagorna i följande sekvens: 1, 11, 8, 5, 2, 12, 9, 6, 3, 13, 10, 7, 4, 1 etc. Man kan också se det som att kn hoppar $13-10=3$ steg bakåt på cylindern. Om vi börjar med kn+c 1 så får vi sedan ett enkelt kn, kn+c 2 och 10 enkla kn innan vi åter får kn+c 1. När vi räknar rester för SH15 skall vi dividera med 13. I samma tryckserie har då kn + c 2 en rest som är 2 större eller 11 mindre än kn c 1.

Vad händer med resten när kn går från 99999 till 00000? Om vi hade haft 6 siffror hade 00000 blivit 100000. Om vi räknar rest på 100000 vid division med 13 får vi rest 4, medan resten för 00000 är 0. Det betyder att resten minskar med 4 eller ökar med $13-4=9$ vid omslag.

Om man vill att c 2 skall sitta mitt emot c 1 så skulle c 2 sitta på delad på inlaga 7 och 8. Tydligt har tryckeriet velat undvika delade c 2. I de flesta av de tidigare häftena med bredd 58 mm fram till och med

SH39 sitter c 2 på inlaga 8. Undantaget är SH25 ”Jul 2006 – Julfönster”. På detta och från och med SH44 ”Penséer” sitter med cyls 2 på inlaga 7. I samma tryckserie har då kn + c 2 en rest som är 2 mindre eller 11 högre än kn + c 1. Detta är summerat i nedanstående tabell.

Häftets bredd	Antal inlagor per varv	Självhäftande häften, dock inte de som tryckts i M5 eller externt	Dividera med vid rest	Anm
42	18	1, 9	9	
42	18	2		1 kn per varv
42	18	80	9	nya typen med c 1, c 2 och c 3
44	17	17	17	som för smala posthäften
50	15	3		1 kn per varv
50	15	5	3	1 kn per 10
58	13	15, 20, 21, 22, 23, 26, 29, 35, 37, 39	13	c 2 på inlaga 8, rest +2 eller -11
58	13	25, 44, 48, 52, 61, 68	13	c 2 på inlaga 7, rest -2 eller +11
62	12	7, 11, 12, 13, 19, 30, 31, 32, 34, 36, 40, 41, 42, 46 47, 51, 53, 54, 55, 59, 60, 62, 63, 64, 67, 70, 71, 75	6	som för breda posthäften
62	12	75, 78, 85, 91, 92, 93, 96, 100	6	nya typen med c 1, c 2 och c 3
62	12	16	6	c 2 sitter på inlaga 8/7
75	10	4, 14, 18, 24, 28, 33, 38, 43, 45, 49, 50, 57, 58, 65, 66, 69		1 kn per varv
83	9	6, 10	9	c 2 på inlaga 6, rest +5 eller -4
83	9	8	9	c 2 på inlaga 5, rest -4 eller +5
83	9	73, 74, 76, 79, 81, 82, 83, 84, 86, 88, 89, 94, 97	9	nya typen med c 1, c 2 och c 3
107	7	27	7	c 2 på inlaga 5, rest +6 eller -1
107	7	56	7	1 kn per varv

Andra häftesbredder

En sammanställning av häftesbredder och hur man beräknar rester finns i ovanstående tabell. För häften med bredden 83 mm som ger 9 inlagor per varv och för häften med bredden 107 mm som ger 7 inlagor per varv gör man beräkningarna som ovan för häften med 13 inlagor per varv. När det är 10 inlagor per varv (bredd 77 mm) eller ett kn per varv så hamnar kn på samma inlaga hela tiden.

Bredden 62 mm ger 12 inlagor per varv precis som för de breda posthäften. Om man sätter ett kn per vart tionde häfte så kan bara hälften av inlagorna få kn. Om kn börjar på inlaga med udda nummer så kommer man bara till udda inlagor med udda nummer när man lägger till det jämna talet 10. Om vi kallar inlagan med c 1 för inlaga 1 och c 2 sitter på inlaga 7, så vi kombinationer med cyls då kn sitter på udda inlagor. Om kn sitter på jämna inlagor så blir det inga kombinationer med kn och cyls. Detta är välbekant för de breda posthäften och gäller och också självhäftande häften av samma bredd.

Ett motsvarande fenomen gäller för häften med bredden 42 mm ger 18 inlagor per varv. Om man sätter ett kn per vart tionde häfte så sitter kn antingen alltid på udda inlagor eller jämna inlagor. När kn sitter på udda inlagor så är vart 9:e kn i kombination med c 1, men det finns inga kombinationer med c 2. När kn sitter på jämna inlagor så är vart 9:e kn i kombination med c 2, men i en sådan upplaga finns inga kombinationer med c 1. En matematisk förklaring är att 18 inlagor per varv och 10 inlagor per kn har en gemensam faktor på 2 då $18 = 2 \times 9$ och $10 = 2 \times 5$. Detta är en bra ledtråd för SH5.

SH5 ”Fröken Livrädd och Kärleken” har $15 = 3 \times 5$ inlagor vilket har 5 som gemensam faktor. Detta gör att sekvensen bara är 3 kn lång vilket är $3 \times 10 = 30 = 2 \times 15$ häften som precis är 2 cylindervarv och man är tillbaka på samma inlaga på fjärde kn.

Häftesbredder på M5

Tryckpressen M5 har kombinerat offset/ståltryck har cylindern för ståltryck omkretsen på 780 mm, att jämföra med 750 mm för övriga tryckpressar. Offsetcylinderns omkrets är 520 mm.

Häftets bredd	Antal inlagor per varv	Självhäftande häften, som tryckts i M5	Dividera med vid rest	Anm
65	12	77, 87	12	nya typen med c 1, c 2 och c 3
87	9	72	3	nya typen med c 1, c 2 och c 3
87	9	90	9	nya typen med c 1, c 2 och c 3
87	6	95	6	nya typen med c 1 och c 2

6-siffriga kn

SH1-SH21 samt SH23 har 5-siffriga kn. Häftet SH22 och SH24 och framåt har 6-siffriga kn. Man började använda 2 kontrollnummerverk för att öka spårbarheten genom sätta kn på mer än ett cylinderband. Den första siffran är alltid 0 eller 5 och indikerar från cylinderband för inlagan. Beteckningen kn (0) betyder 6-siffrigt kn som börjar med 0 och kn (5) betyder 6-siffrigt kn som börjar med 5. Notera att när man räknar rest för 6-siffriga kn så bortser man från första siffran. Kn från båda cylinderhalvorna får då samma rest.

I slutet av 2013 kom det en ny typ av kn. De tidigare kn hade en längd av 13 mm och det var mellanrum mellan kn och FM. De nya kn har en längd av 11 mm och det finns inget mellanrum mellan kn och FM.

Vikperforering

Häftena levereras normalt plana och ovikta med undantag för de två stora SH27 och SH56. För att underlätta det för kunderna har de självhäftande häftena ofta extra perforering. För posthäften och automathäften motsvaras det av rygpperforering eller bigning.

Vikperforering har gjorts med olika täthet. För varje häfte kan vi ange antalet streck som vikperforeringen har. Eftersom häftena är olika breda får vi olika antal streck även om samma perforeringsverktyg har använts. För frimärken anges perforeringen som antalet hål på en sträcka av 20 mm. Man kan givetvis göra samma sak för vikperforeringen och ange antal streck på en sträcka på 20 mm. Nedan tabell redogör för vikperforeringen på självhäftande häften.

Häften	Perf	PI	PU	PO
SH1A1	4	x		
SH1A2	5	x		
SH1A3	10	x		
SH2	7	x		
SH3	10		x	
SH4-SH6	10	x		
SH7				x
SH8-SH11	10	x		
SH12				x
SH13	10	x		
SH14	10	x		x
SH15	10	x		
SH16				x
SH17	10	x	x	
SH18-SH20	10	x		
SH21				x
SH22-SH26	10	x		
SH27	7	x		

SH28-SH30	10	x		
SH31	10	x		x
SH32-SH41	10	x		
SH42A1	11	x		
SH42B				x
SH42A2	10		x	
SH43-SH46	10	x		
SH47	10		x	
SH48-SH49	10	x		
SH50A	10	x		
SH50B	11	x		
SH50C				x
SH51	10		x	
SH52-SH54	10	x		
SH55	10	x	x	
SH56A	7	x		
SH56B	10	x	x	
SH56C	11	x		
SH57	10	x	x	x
SH58	11	x		
SH59-SH64	10	x		
SH65A	10	x		
SH65B	11	x		
SH65C				x
SH66	10	x		
SH67	10	x	x	
SH68-SH70	10	x		
SH71	10	x	x	
SH72A	7		x	x
SH72B-C	7		x	
SH73-SH76	10	x		
SH77	7		x	
SH78-SH85	10	x		
SH86	10		x	
SH87	7		x	
SH88	10		x	
SH89	10	x		
SH90	7		x	
SH91-94	10	x		
SH95	7		x	
SH96-97	10	x		
SH98-99	7	x		
SH100	10	x		

Vi ser av tabellen att SH1A1 och SH1A2 har egna perforeringar, men sedan har tre olika perforeringar använts: 7, 10 och 11 streck på 20 mm. Perforering 10 är den överlägset vanligaste perforeringen. Notera att H56 finns med alla dessa tre perforeringar.

Det finns häften utan vikperforering och kan vara slagen från in- eller utsida. Då en häftestyp kan finnas i flera varianter har det blivit naturligt att införa en egen beteckning på samma sätt som vi har T1 och T2 för att beteckna om yttersta raden av tänder är skuren eller riven. Beteckningarna är

- PO ingen vikperforering
- PI vikperforering slagen från insidan eller frimärkssidan

- PU vikperforering slagen från utsidan eller omslagssidan

Tabellen ovan redovisar vilka varianter som finns för de olika häftestyperna. Perforering slagen från frimärkssidan, PI, är den vanligaste varianten.

Varianten PO är den normala varianten för julhäftena SH7, SH12, SH16 och SH21, samt SH42B. Häftena SH14, SH31, SH50, SH57 och SH65 finns utan vikperforering, men det är inga normala varianter utan avarter så dessa häften utan vikperforering är ovanliga.

Häftena SH6, SH8, SH10, SH18B1, SH23, SH26, SH34 och SH57 finns med otandade frimärken på grund av produktionsfel.

Cylindersiffror

En del av häftena förekommer med olika cylindersiffror. Vid tryckning med offset så får man byta ut plåtarna på grund av förslitning. Ett häfte har ofta tryckts med flera uppsättningar av plåtar att då införa cylinderbeckningar som man gör för frimärken tryckta med ståltryck känns inte riktigt relevant, speciellt som vi oftast inte kan identifiera plåt för häften utan cylindersiffror. Detta betyder att vi inte skriver SH64BI c 1 eller SH64BII c 1 utan SH64B c 1 (tunn) respektive SH64B c 1 (fet).

SH1 Tecken i skyn

Vikperforeringen förekommer i 3 varianter:

A1. 8 punkter (perf 4)

A2. 10 punkter (perf 5)

A3. 21 punkter (perf 10)

	N	c 1 4.0 mm från bild	c 2 3.5 mm från bild	c 1 3.0 mm från bild	c 2 3.0 mm från bild
SH1A1	x	x	x	-	-
SH1A2	x	-	-	x	x
SH1A3	x	x	x	x	x

	kn	kn+c 1 4.0 mm	kn+c 2 3.5 mm	FM höger	FM vänster	kn + FM höger	kn+c 1 (4.0)+ FM höger	kn+c 2 (3.5)+ FM höger
SH1A1	x	x	x	x	-	x	x	x
SH1A2	-	-	-	-	x	-	-	-
SH1A3	x	x	x	x	x	x	?	x

	c 1 (4.0)+ FM höger	c 2 (3.5)+ FM höger	c 1 (3.0)+ FM vänster	c 2 (3.0)+ FM vänster	delat FM	delat kn 1.5/3.5
SH1A1	x	x	-	-		x
SH1A2	-	-	x	x	x	
SH1A3	x	x	x	x		

Vikperforeringen är slagen från frimärkssidan, PI. Varianten A1 representerar ett cylinderband där c 1 är 4.0 mm från bild och c 2 är 3.5 mm från bild. På detta cylinderband har kn tryckts. På det andra bandet SH1A2 är både c1 och c 2 3.0 mm från bild och på detta band har inga kn tryckts. Av någon anledning fick band A1 streckperforering med 8 punkter, medan band A2 fick 10 punkter. Senare fick båda banden streckperforering med 21 punkter. Denna variant betecknas A3 och representerar båda banden. På A3 finns båda placeringarna av c 1 och c 2.

På A1 har man hittat ett exemplar med delat kn 1.5/3.5.

SH2 Glad Påsk 2001

SH2a Den gula färgen på frimärkena är ej fluorescerande

SH2b Den gula färgen på frimärkena är fluorescerande

	N	c 1 på rygg	c 2 på rygg	c 1 på mage	c 2 på mage	helt kn	delat kn 1.5/3.5	delat kn 2/3
SH2a	x	x	x	x	x	x	x	x
SH2b	x	x	x	x	x	x		

SH2 har 14-15 punkters vikperforering (perf 7) slagen från frimärkssidan, PI.

SH2 har olika placering av cyls på de två cylinderhalvorna. Om man håller häftet så att kycklingarna blir rättvända så ligger cyls det i ena fallet på rygg (i Atlas handbok kallas de rättvända) och i det andra fallet ligger de på mage (i Atlas handbok kallas de upp- och nervända).

Det finns hela kn BS och delade 1.5/3.5 och 2/3 är kända i intervallet 37–38-tusen. På SH1 som är av samma bredd har man satt ett kn på vart tionde inlaga. Eftersom inga kombinationer med kn och cyls är kända så verkar det inte vara fallet för SH2. Det är mer troligt att man satt ett kn per cylindervarv. Tyvärr var jag inte ute och kontrollerade obrutna buntar. Rapportera gärna.

Häftet förekommer med RT 4×2.5 på baksidans överkant. Kombinationer med RT + kn är kända enligt nedanstående tabell. Det finns även kombinationer RT + cyls.

	RT	RT + helt kn	RT + c1 på rygg	RT + c 2 på rygg	RT + c 1 på mage	RT + c 2 på mage
SH2a	x	x	x		x	
SH2b	x			x		

SH3 Wilhelm von Wrights fiskar

	N	c 1	c 2 fot/ slinga	kn	kn + c 1	RT	kn + RT	kn+c 1 +RT	RT + c 1	c 2 fot/slinga + RT	RT + c 2 fot/slinga
SH3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH3 har 25 punkters vikperforering (perf 10) slagen från omslagssidan, PU.

SH4 Jul 2001 - Julpynt

	N	c 1	c 2	kn	kn + c 1	kn + c 2	HM	kn + HM	kn+c 1 +HM	kn +c 2 +HM	c 1 + HM	c 2 + HM
SH4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x

SH4 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH5 Fröken Livrädd och kärleken

	N	c 1	c 2 fot	c 2 slinga	FM	FM + c 1	c 2 slinga + FM	FM + c 2 fot
SH5	x	x	x	x	x	x	x	

	kn	kn + c 1	c 2 slinga + kn	kn + c 2 fot	kn + FM	kn + c 1+FM	c 2 slinga + kn + FM	kn + FM c 2 fot
SH5	x	x	x	x	x	x	x	x

	delat kn 3.5/1.5	c 1 + delat kn 3.5/1.5
SH5	x	x

SH5 har 25 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Delade kn är kända vid 15- och 84-tusen.

SH6 Sommar i Bohuslän

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	FM	kn+ FM	c 1+ FM	c 2+ FM	kn+c 1+ FM	kn +c 2+ FM
SH6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH6 otandat	x	x	x	x				x				

SH6 har 42 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI. Det finns häften med otandade frimärken.

FM sitter oftast tillsammans med kn, men det finns häften med ensamt FM.

SH7 Jul 2002 - Karl Bertil Johnssons julafton

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH7	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH7 har ingen vikperforering.

SH8 Friidrottsförbundet 100 år

	N	c 1	c 2	FM	c 1+FM	c 2+FM
SH8	x	x	x	x		
SH8 otandat	x					

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH8, omvänt kn	x	x	x	x	x	x
SH8, rättvänt kn	x	x		x	x	

SH8 har 42 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI. Det finns häften med otandade frimärken.

Kn är normalt omvänt, dvs det börjar uppifrån. Det finns rättvänt kn, dvs, börjar nedifrån. De har hittats med kn 32, 35, 48, 50 tusen och med rest 1 för kn + c 1.

SH9 Vårblommor

SH9a har frimärken utan vitmedel

SH9b har frimärken med vitmedel

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2
SH9a	x	x	x	x	x	x
SH9b	x	x	x	x	x	x

	FM vänster	FM höger	kn + FM höger	kn+c 1 + FM höger	kn + c 2 + FM höger	c 1 + FM höger	c 2 + FM höger
SH9a	x	x	x	x	x	x	
SH9b	x	x	x	x		x	x

SH9 har 21 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

FM finns på båda cylinderhalvorna. På cylinderhalvan med kn sitter det i övre kan till höger och från den andra halvan sitter det till vänster. Kn variera i storlek; höjd 2.3–2.5 mm, vilket kan bero på bläcksprutans avstånd till pappret.

SH10 Lusthus

Häftets frimärkssida finns med och utan vitmedel och har betecknats med SH10a respektive SH10b. Då det visat sig att det finns olika grader av vitmedel så undviker vi nu att göra denna indelning. SH10c är häften där frimärkena är tryckta på fel sida av pappret. Frammärkena saknar då klister, som sitter kvar i omslaget. Bästa igenkänningstecknet är att frimärkssidan är starkt fluorescerande medan baksidan helt saknar vitmedel. Enligt Posten finns de med kn 29930–32055.

	N
SH10,	x
SH10 otandat	x
SH10c	x

SH10 har 42 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH10 har tryckts med olika cylindrar och det finns olika cyls. Håll häftet så att frimärksbilden är på rätt håll. Då finns det

- cyls som ligger på mage och är 2,9 mm höga
- cyls som ligger på rygg och är 2,7 mm höga

Häften med cyls på mage kom först och är vanligast.

	c 1	c 2
SH10, cyls på mage	x	x
SH10, cyls på mage, otandat		
SH10, cyls på rygg	x	x
SH10c, cyls på mage	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH10, cyls på mage, rättvänt kn	x	x	x	x	x	x
SH10, cyls på mage, rättvänt kn, otandat						
SH10, cyls på rygg, rättvänt kn	x	x	x	x	x	x
SH10, cyls på mage, omvänt kn	x	x	x	x	x	x
SH10c, cyls på mage, rättvänt kn	x	x	?	x	?	?

Kn är normalt rättvänt. Det finns omvänt kn vid 63–65-tusen med rest 3 för kn+c 1 och rest 8 för kn+c 2.

SH11 Skördetid

SH11a har frimärken utan vitmedel

SH11b har frimärken med vitmedel

	N	kn	FM	kn+FM
SH11a	x	x	x	x
SH11b	x	x	x	x

	c 1	c 2	kn+c 1	kn+c 2	FM+c 1	FM+c 2	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH11a, tunna cyls	x	x	x	x	x	x	x	x
SH11a, feta cyls	x	x	x	x			x	x
SH11b, tunna cyls	x	x	x	x			x	x
SH11b, feta cyls								x

SH11 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH11 har tryckts med olika cylindrar och det finns olika cyls

- tunna cyls som är 3.4 mm höga
- feta cyls som är 3.0 mm höga

Inlagor från cylindern med feta cyls är ovanliga. De har hittats med kn 19–36-tusen med rest 3.

SH12 Jul 2003 - Carl Larssons jul

SH12a har frimärken utan vitmedel

SH12b har frimärken med vitmedel

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH12a	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH12b	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH12b delvis otandat	x								

SH12 har ingen vikperforering. S12b finns med delvis otandade frimärken.

SH13 Svensk fotboll

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH13	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH13 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH14 Stockholms skärgård

SH14a har frimärken utan vitmedel

SH14b har frimärken med vitmedel

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH14a PI	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH14a PO	x	x	x	-	x	-	-	x	-
SH14b PI	x	x	x	x		x	x		x

SH14 har normalt 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI, men det finns häften utan vikperforering, SH14a PO, med kn vid 96-tusen i kombination med c 1. *Förekomsten av SH14aPO med enkel c 1 indikerar att SH14a PO med enkelt kn eller kn + c 2 med eller utan FM kan finnas.*

	kn 2.5/2.5	kn 2.5/2.5+FM	kn 3.5/1.5	del FM+kn 3.5/1.5+del FM	kn 4/1
SH14a PI	x	x	x	x	x

Delade kn förekommer utan kombination med cyls. Kn 2.5/2.5 är känd i intervallet 36–38-tusen. Kn 1.5/3.5 är känd för kn 38–40-tusen. Kn 4/1 är känd för kn 44-tusen. FM sitter över slutändan av kn men dess position i sidled i för hållanden till kn varierar. Ibland blir det helt FM, men ofta delat FM. Det kan alltså förekomma fler varianter med kombination delat kn och helt respektive delat FM än vads som tagits upp i tabellen. Rapporter är välkomna.

SH15 Skogens skafferi

SH15a har röda färgen förblir röd i UV-ljus

SH15b har röda färgen blir gul i UV-ljus

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH15a	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH15b	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH15 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH16 Jul 2004 – Tomtesysslör

	N	c 1	c 2 slinga	kn	kn+c 1	kn+c 2 slinga	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2 slinga+FM
SH16	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH16 har ingen vikperforering, PO.

SH16 har samma bredd som breda posthäften, men cyls 2 har hamnat lite snett. Det sitter inte på inlaga 7 utan delas mellan inlaga 8 och 7. Kombinationerna ovan avser cyls 2 slinga som sitter på inlaga 7. Kombinationer med kn och c 2 fot är inte kända.

SH17 Svensk Design – Designåret 2005

	N	c 1	c 2 fot	c 2 slinga	kn	kn+c 1	kn+c 2 fot	c 2 slinga+kn
SH17 PU	x	x	x	x	x	x	x	x
SH17 PI			x	x			x	

	RT	RT+ c 1	RT+ c 2 fot	c 2 slinga +RT	RT+ kn	RT+ kn+c 1	RT+kn +c 2 fot	c 2 slinga+ kn+RT
SH17 PU	x	x	x	x	x	x	x	x
SH17 PI	x			x				

SH17 har 22 punkters vikperforering (perf 10) som oftast är slagen omslagssidan, PU. Dock finns det också häften som har vikperforeringen slagen från frimärkssidan.

SH18 Vårtecken

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH18A	x	x	x	-	x	x	-	x	x
SH18B1	x	x	x	x	-	-	x	-	-
SH18B1 otandat	x		x		-	-		-	-
SH18B2	x	x	x	-	x	x	-	x	x

SH18 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH18B1 finns med kn 08-37-tusen. SH18B1 finns med mycket otydlig stansning eller med helt otandade frimärken.

SH19 Sommar på kolonilotten

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH19A	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH19B	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH19 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH20 Vilda djurungar

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH20	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH20 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH21 Jul 2005 – Jul i Bullerbyn

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH21	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH21 har ingen vikperforering, PO.

SH22 Mitt Hjärta

	N	c 1	c 2
SH22	x	x	x

SH22 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH22, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH22, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH23 Hett kaffe

	N	c 1	c 2	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH23	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH23 otandat	x	x							

SH23 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH23 finns med mycket otydlig stansning eller med helt otandade frimärken.

SH24 Sommaren vid insjön

	N	c 1	c 2
SH24	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH24, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH24, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH24 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

SH25 Jul 2006 - Julfönster

	N	c 1	c 2
SH25	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH25, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH25, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH25 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

SH26 Vårkänslor

SH26a har frimärken utan vitmedel

SH26b har frimärken med svagt vitmedel

	N	c 1	c 2
SH26a	x	x	x
SH26a otandat	x	x	x
SH26b	x	x	x

SH26	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH26a, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH26a, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH26a, helt kn (5), otandat	x		x	x		
SH26b, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH26b, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH26b är ovanligt och har endast hittats på ett fåtal kn-tusental.

SH26 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

SH27 Innovationer

Omslaget finns i två varianter

A. med kolumn ”Pris valörlösa”

B. utan kolumn ”Pris valörlösa”

Den rödororange-färgen

a. är normalt fluorescerande,

b. men för SH27B kan den i ovanliga fall vara inte fluorescerande

	N	c 1	c 2
SH27A	x	x	x
SH27Ba	x	x	x
SH27Bb	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH27A, helt kn (0)	x			x		
SH27A, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH27Ba, helt kn (0)	x			x		
SH27Ba, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH27Bb, helt kn (0)	x			x		
SH27Bb, helt kn (5)	x					

SH27 har 38 punkters vikperforering (perf 7) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns SH27A, där Posten klistrat en vit etikett över kolumnen ”Pris valörlösa”. Denna variant har inte fått en egen beteckning på grund av att det är svårt att kontrollera äktheten; Posten har köpt etiketterna i allmänna handeln.

SH28 Semesterfiske

	N	c 1	c 2
SH28	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH28, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH28, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH28 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

SH29 Godbitar

	N	c 1	c 2
SH29	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH29, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH29, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH29 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns cyls på båda cylinderhalvorna.

SH30 Jul 2007 – Se det snöar

	N	c 1	c 2
SH30	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH30, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH30, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH30 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH31 Fyrfota Vänner – Hundar

	N	c 1	c 2
SH31 PI	x	x	x
SH31 PO	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH31 PI, helt kn (0) på KR	x	x	x	x	x	x
SH31 PO, helt kn (0) på KR	x	x			x	x
SH31 PI, helt kn (5) på KR	x	x	x	x	x	x
SH31 PI, helt kn (0) över 5:e paret	x	-	-	x	-	-
SH31 PI, helt kn (5) över 5:e paret	x	x	x	x	x	x

SH31 har normalt 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI, men det finns häften utan vikperforering med kn på 035, 038-039-tusen med rest 2.

Cylindersiffror finns endast på ena halvan. Först fick denna cylinderhalva kn som började med 5. Senare fick denna cylinderhalva kn som börjar med 0. Därför finns alla kombinationer med kn på KR trots att bara ena cylinderhalvan har cyls. I den troligen sista tryckningen sattes kn över 5:e paret. Cylinderhalvan med cyls fick nu kn som började med 5. I början (kn 539-541 tusen) blev det inga kombinationer med cyls och kn. Sådana förekommer i intervallet 541-550 tusen med rest 2 för kn + c 1.

SH32 Vill se dig

	N	c 1	c 2
SH32	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH32, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH32, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH32 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH33 Äta ute

	N	c 1	c 2
SH33	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH33, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH33, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH33 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH34 Höstfrukter

	N	c 1	c 2	FM
SH34	x	x	x	x
SH34 otandat	x			

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH34, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH34, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH34 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH34 finns med enkelt FM utan kn.

SH35 Jul 2008 – Juldörrar

	N	c 1	c 2
SH35	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn+c 2+FM
SH35, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH35, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

I en del av upplagan (med kn i intervallet 024–027-tusen och rest 3 för kn + c 1 och kn 524–527-tusen) sitter kn så långt till höger att FM blivit delat eller hamnat helt på häftet bredvid. Det ger följande varianter med FM delat till höger:

	kn + delat FM till höger	kn + c 1 + delat FM till höger	kn + c 2 + delat FM till höger
SH35, helt kn (0)	x	x	x
SH35, helt kn (5)	x	-	-

Tabellen nedan ger varianterna för FM delat till vänster och möjliga varianter när FM helt hamnar på häftet bredvid.

	delat FM till vänster	delat FM till vänster +c 1	delat FM till vänster +c 2	helt FM	helt FM +c 1	helt FM +c 2
SH35	x		x	x		

Häftena i de två sista tabellerna kan samlas i äkta par med delat FM:

- utan cyls: kn (0)+delat FM t.h. | delat FM t.v., kn (5)+delat FM t.h. | delat FM t.v.
- med cyls på 1:a delen: kn (0)+c 1+delat FM t.h.| delat t.v., kn (0)+c 2+delat FM t.h.| delat FM t.v.
- med cyls på 2:a delen: kn (0)+delat FM t.h.| delat t.v.+c 1, kn (0)+delat FM t.h.| delat t.v.+c 2

I obrutna 50-buntar har det hittats ett delat kn +0.5 med FM och 4 hela högerplacerade kn utan FM. Inga häften med kn 5.5+ är kända.

	delat kn +0.5 + c 1 + FM
SH35	x

SH35 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH36 Tillsammans

	N	c 1	c 2
SH36	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH36, helt kn (0) i gammal stil	x	-	-	x	-	-
SH36, helt kn (5) i gammal stil	x	x	x	x	x	x
SH36, helt kn (0) i ny stil	x	-	-	x	-	-
SH36, helt kn (5) i ny stil	x	x	x	x	x	x

SH36 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH37 Bananer

	N	c 1	c 2
SH37	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH37, helt kn (0) i gammal stil	x	-	-	x	-	-
SH37, helt kn (5) i gammal stil	x	x	x	x	x	x
SH37, helt kn (0) i ny stil	x	-	-	x	-	-
SH37, helt kn (5) i ny stil	x	x	x	x	x	x

SH37 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH38 Sommarnatur

SH38a har frimärken utan vitmedel

SH38b har frimärken med svagt vitmedel

	N	c 1	c 2
SH38a	x	x	x
SH38b	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH38a, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH38a, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH38b, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH38b, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH38 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

För kn (0) så är kn + c 2 vanligast.

SH39 Kryddor

	N	c 1	c 2
SH39	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH39, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH39, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH39 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH40 Jul 2009 – Julklappar

	N	c 1	c 2
SH40	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH40, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH40, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH40 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH41 Katter

	N	c 1	c 2
SH41	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH41, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH41, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH41 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH42 Svenska slott

Vikperforeringen förekommer i 3 varianter:

A1 PI 35 punkter slagen från frimärkssidan

A2 PU 31 punkter slagen från omslagssidan

B PO ingen vikperforering

	N	c 1	c 2
SH42A1 PI	x	x	x
SH42A2 PU	x	x	x
SH42B PO	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH42 A1, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH42 A1, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH42 A2, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH42 A2, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH42 B, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH42 B, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

Det finns cyls endast på ena cylinderhalvan. I en del av upplagan finns inte kombination cyls och kn (5). Man kan hitta SH42A1, SH42A2 och SH42B med 3 kn (5) i följd utan att någon har cyls. I en del av upplagan har man inte tryckt FM dvs, man kan hitta SH42A1, SH42A2 och SH42B med 5 kn i följd utan FM.

SH43 Fest

	N	c 1	c 2
SH43	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH43, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH43, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH43 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH44 Pensées

	N	c 1	c 2
SH44	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH44, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH44, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH44 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH45 Smakrikt

	N	c 1	c 2	c 2 + FM
SH45	x	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH45, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH45, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH45 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Kombinationen FM + c 2 är ovanlig. Den har hittats i överst i 50-buntar, där det inte funnits några kn men cyls på häftena.

SH46 Jul 2010

	N	c 1	c 2
SH46	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH46, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH46, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH46 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH47 Snökristaller

	N	c 1	c 2
SH47	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH47, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH47, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH47 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från omslagssidan, PU.

Det finns en serie vid 009-016-tusen med rest 5, där det saknas FM. Observera att det även finns en serie 011-016-tusen med rest 5 där kn som slutar med 0 eller 5 som vanligt har FM.

SH48 Blågult

	N	c 1	c 2
SH48	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH48, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH48, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH48 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH49 Naturkraft

	N	c 1	c 2
SH49	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH49, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH49, helt kn (5)	x	-	x	x	-	x

SH49 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

I största delen av upplagan sitter kn (0) i kombination med c 2. Kombinationer med c 1 är kända vid 022-027-tusen. Enkla kn (0) är ovanliga.

Kombinationen c 2 + kn (5) är ovanlig och känd vid 504–506-tusen. Enligt uppgift från tryckeriet blev det ett temporärt fel efter service på räkneverken då de monterades på fel sida.

SH50 Rädda barnen

SH50 finns med vikperforering i 2 varianter och även utan:

- A. 38 punkter (perforering 10), slagen från frimärkssidan
- B. 42 punkter (perforering 11), slagen från frimärkssidan
- C. ingen vikperforering

SH50A är den vanligaste är den vanligaste varianten. SH50B finns med kn 086-tusen. SH50C finns med kn 092–093 och 592-tusen. Då vikperforering och skärning av häftena görs i ett separat steg efteråt och man har tagit rullarna i slumpvis ordning, kan de ovanliga varianterna finnas vid fler kn-tusental.

	N	c 1	c 2
SH50A	x	x	-
SH50B	x	x	-
SH50C	x		-

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH50A, helt kn (0)	-	-	x	-	-	x
SH50A, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH50B, helt kn (0)	-	-	x	-	-	x
SH50B, helt kn (5)		-	-		-	-
SH50C, helt kn (0)	-	-	x	-	-	
SH50C, helt kn (5)	x	-	-		-	-

Från sidan utan cyls kan man hitta häften med en röd prick på höger rad mellan 4:e och 5:e paret.

SH51 Bruksmiljöer

	N	c 1	c 2
SH51	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH51, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH51, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH51 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från omslagssidan, PU.

Den gula färgen på frimärkena kan vara fluorescerande.

SH52 Glass

	N	c 1	c 2
SH52	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH52, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH52, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH52 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH53 Frögömmen

	N	c 1	c 2
SH53	x	x	x

SH53	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH53 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

Det finns häften där frimärkena är helt matta. Det beror på ett intermittert fel vid tillverkningen så att frimärkena inte har blivit lackade.

SH54 Jul 2011– Julblomma

	N	c 1	c 2
SH54	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH54, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH54, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH54 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH55 Mönstrat

	N	c 1	c 2
SH55 PU	x	x	x
SH55 PI	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH55 PU, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH55 PU, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH55 PI, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH55 PI, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH55 har 31 punkters vikperforering (perf 10). SH55 PU kom först med cyls på band med kn (0), sen kom SH55 PI, men med cyls på band med kn (5).

SH56 Geometriska figurer

Vikperforeringen förekommer i 3 olika perforeringar slagen från olika håll:

A PI 38 punkter (perforering 7), slagen från frimärkssidan

B PI 54 punkter (perforering 10), slagen från frimärkssidan

B PU 54 punkter (perforering 10), slagen från omslagssidan

C PI 60 punkter (perforering 11), slagen från frimärkssidan

Den kronologiska ordningen är A, C och B

	N	c 1	c 2
SH56A PI	x	x	x
SH56B PI	x		
SH56B PU	x	x	x
SH56C PI	x	x	x

		kn	kn+c 1	kn+c 2	kn + FM	kn +FM + c 2
SH56A PI,	helt kn (0)	x	-	-	-	-
SH56A PI,	helt kn (5)		x	x	-	-
SH56B PI,	helt kn (0)	x	-	-	-	-
SH56B PI,	helt kn (5)				-	-
SH56B PU,	helt kn (0)	x	-	-	x	-
SH56B PU,	helt kn (5)		x	x		x
SH56C PI,	helt kn (0)	x	-	-	-	-
SH56C PI,	helt kn (5)		x	x	-	-

På SH56 fanns först inga FM med förklaringen från tryckeriet är att häftet förpackats vikt och då syns inte FM, men i januari 2014 dök det upp häften med FM.

Cylindersiffrorna är normalt blå och har gul fluorescens men i en del av upplagan av SH56 BPU kan de vara rödaktiga med röd fluorescens. Det finns enkla cyls 1 och cyls 2 i kombination med kn och kn + FM.

SH57 Folkparker

	N	c 1	c 2
SH57 PI	x	x	x
SH57 PI otandat	x		
SH57 PU	x	x	-
SH57 PO	x		

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH57 PI, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH57 PI, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH57 PU, helt kn (0)	-	-	x	-	-	x
SH57 PU, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH57 PO, helt kn (0)			x			
SH57 PO, helt kn (5)						
SH57 PI, helt kn (0), otandat			x			
SH57 PI, helt kn (5), otandat		-	-		-	-

SH57 har 38 punkters vikperforering (perf 10). Vikperforeringen kan vara slagen från frimärkssidan, PI eller från omslagssidan, PU. SH57 PU är ovanlig, känd med kn 007-017-tusen och 507-517-tusen. Häften

har hittats i abonnemang, vilket tyder på att det är en tidig tryckserie. Det finns även häften utan vikperforering, som troligen hör hemma här.

Fluorescensen på frimärkena är mycket varierande. Även nyanserna varierar, speciellt den röda färgen. En lätt igenkänd variant är brunröd som finns med kn + c 2 vid 002–017-tusen och för dessa finns också kn som slutar på 3 eller 8 i kombination med FM och c 2 vid 002–004. I största delen av upplagen sitter FM som vanligt i kombination med kn som slutar med 0 eller 5. Det finns också en upplaga utan FM, dvs man kan hitta 5 kn i följd utan FM; i kombination med c 1 vid 006–008-tusen och med c 2 vid 010–016-tusen.

Det finns även häften med brunröd nyans som har otandade frimärken.

SH58 Cancerfonden

	N	c 1	c 2
SH58	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH58, helt kn (0)	x		x	x		x
SH58, helt kn (5)	x	-		x	-	-

SH58 har 43 punkters vikperforering (perf 11) slagen från frimärkssidan, PI.

SH59 Hönsraser

	N	c 1	c 2
SH59	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH59, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH59, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH59 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH60 Fotokonst

	N	c 1	c 2
SH60	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH60, helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH60, helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH60 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH61 Ängsblommor

	N	c 1	c 2
SH61	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH61, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH61, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH61 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH62 Skriv!

	N	c 1	c 2
SH62	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH62, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH62, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH62 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH63 Jul 2012 - Julgrant

	N	c 1	c 2
SH63	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH63, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH63, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH63 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH64 Hjärtat i naturen

Omslaget finns i 3 varianter

- A. Med extra mikrotext, men utan text ”Tabellen gäller på utgivningsdagen” under portotabellen. Den extra mikrotexten finns i portotabellen vid slutet och till höger om texten ”Antal frimärken” finns som mikrotext ”Inrikes porto 1:a klass brev ...” med Postens logga (samma text och logga som finns överst på samma sida).
- B. Utan extra mikrotext, och utan text ”Tabellen gäller på utgivningsdagen” under portotabellen.
- C. Utan extra mikrotext, men med text ”Tabellen gäller på utgivningsdagen” under portotabellen.

	N
SH64A	x
SH64B	x
SH64C	x

	c 1	c 2
SH64A, feta cyls	x	x
SH64B, feta cyls	x	x
SH64B, tunna cyls	x	x
SH64C, feta cyls	x	x

	kn	kn+ FM
SH64A, helt kn (0), längd 13 mm	x	x
SH64A, helt kn (5), längd 13 mm	x	x
SH64B, helt kn (0), längd 13 mm	x	x
SH64B, helt kn (5), längd 13 mm	x	x
SH64C, helt kn (0), längd 11 mm	x	x
SH64C, helt kn (5), längd 11 mm	x	x

	kn+c 1	kn+c 2	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH64A, feta cyls, helt kn (5), längd 13 mm	x	x	x	x
SH64B, feta cyls, helt kn (5), längd 13 mm	x	x	x	x
SH64B, tunna cyls, helt kn (5), längd 13 mm	x	x	x	x
SH64C, feta cyls, helt kn (5), längd 11 mm	x	x	x	x

SH64 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH64 finns med feta cyls och tunna cyls

I slutet av 2013 kom det en ny typ av kn. De tidigare kn hade en längd av 13 mm och det var mellanrum mellan kn och FM. De nya kn har en längd av 11 mm och det finns inget mellanrum mellan kn och FM.

SH65 Barnbyar

SH65 finns med vikperforering i 2 varianter och även utan:

- A. 38 punkter (perforering 10), slagen från frimärkssidan
- B. 42 punkter (perforering 11), slagen från frimärkssidan
- C. ingen vikperforering

SH65A är den vanligaste är den vanligaste varianten. SH65B finns med kn 001-tusen. SH65C finns med kn 000–001 och 501-tusen. Ett har hittats i Postens abonnemang. Då vikperforering och skärning av häftena görs i ett separat steg efteråt och man har tagit rullarna i slumpvis ordning, kan de ovanliga varianterna finnas vid fler kn-tusental.

	N	c 1	c 2
SH65A	x	x	x
SH65B			
SH65C	x	x	-

		kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH65A,	helt kn (0)	x	-	x	x	-	x
SH65A,	helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH65B,	helt kn (0)		-			-	x
SH65B,	helt kn (5)		-	-		-	-
SH65C,	helt kn (0)	-	-	x	-	-	x
SH65C,	helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH66 Hockeyhjältar

	N	c 1	c 2
SH66	x	x	x

	kn	kn+c 2	kn+FM	kn +c 2+FM
SH66, helt kn (0)	x	x	x	x
SH66, helt kn (5)	x	-	x	-

SH66 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH67 Stockholms stadsarkiv

	N	c 1	c 2
SH67 PI	x	x	x
SH67 PO	x	x	x

		kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH67 PI,	helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH67 PI,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH67 PU,	helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH67 PU,	helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH67 har 31 punkters vikperforering (perf 10) och den kan vara slagen från frimärkssidan, PI, eller omslagssidan, PU. SH67 PI är den första utgivna varianten och för största delen av denna upplaga sitter kn (5) på sidan med cylv och FM är i kombination med kn som slutar med 2 eller 7. Under hösten 2013

kom en upplaga med PI där FM är i kombination med kn som slutar med 0 eller 5. Sen kom en upplaga med PI där cyls sitter på sidan med kn (0). Dessa kn är högerplacerade. I denna veva dök också SH67 PU upp med högerplacerade kn på sidan med cyls på sidan med kn (0). Vi har en serie vid 004–008-tusen med rest 4 där PI och PU kommer omväxlande. Vikperforering och skärning av häftena görs i ett separat steg efteråt och man har tagit rullarna i slumpvis ordning.

SH68 Småkakor

Omslaget förekommer i 2 varianter:

A: med portotabell utan texten ”Denna tabell gäller på utgivningsdagen”

B: med portotabell och texten ”Denna tabell gäller på utgivningsdagen”

C: med OR-kod (ingen portotabell)

	N	c 1	c 2
SH68A	x	x	x
SH68B	x	x	x
SH68C	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH68A, helt kn (0), längd 13 mm	x	-	-	x	-	-
SH68A, helt kn (5), längd 13 mm	x	x	x	x	x	x
SH68B, helt kn (0), längd 13 mm	x	-	-	x	-	-
SH68B, helt kn (5), längd 13 mm	x	x	x	x	x	x
SH68B, helt kn (0), längd 11 mm	x	-	-	x	-	-
SH68B, helt kn (5), längd 11 mm	x	x	x	x	x	x
SH68C, helt kn (0), längd 11 mm	x	-	-	x	-	-
SH68C, helt kn (5), längd 11 mm	x	x	x	x	x	x

SH68 har 29 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

I slutet av 2013 kom det en ny typ av kn. De tidigare kn hade en längd av 13 mm och det var mellanrum mellan kn och FM. De nya kn har en längd av 11 mm och det finns inget mellanrum mellan kn och FM. SH68B med kn 11 mm dök upp i februari 2014.

SH 68C kom i mitten av mars 2014 inför ändringen av portotaxorna den 1 april 2014.

SH69 SOS Dahlior

Omslaget förekommer i 4 varianter:

- A: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 20 g”
och under den saknas texten ”Tabellen gäller på utgivningsdagen”,
- B: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 20 g”
och under finns texten ”Tabellen gäller på utgivningsdagen”,
- C: på utsidan finns ingen portotabell
- D: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 50 g”

	N	c 1	c 2
SH69A	x	x	x
SH69B	x	x	x
SH69C	x	x	x
SH69D	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH69A, helt kn (0), längd 13 mm	x	x		x	x	
SH69A, helt kn (5), längd 13 mm	x	-	-	x	-	-
SH69B, helt kn (0), längd 13 mm	x	x	x	x	x	x
SH69B, helt kn (5), längd 13 mm	x	-	-	x	-	-
SH69B, helt kn (0), längd 11 mm	x		x	x		x
SH69B, helt kn (5), längd 11 mm	x	-	-	x	-	-
SH69C, helt kn (0), längd 11 mm	x		x	x		x
SH69C, helt kn (5), längd 11 mm	x	-	-	x	-	-
SH69D, helt kn (0), längd 11 mm	x			x		
SH69D, helt kn (5), längd 11 mm	x	-	-	x	-	-

SH69 har 38 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

I slutet av 2013 kom det en ny typ av kn. De tidigare kn hade en längd av 13 mm och det var mellanrum mellan kn och FM. De nya kn har en längd av 11 mm och det finns inget mellanrum mellan kn och FM. SH 69C kom i mitten av mars 2014 inför ändringen av portotaxorna den 1 april 2014. SH69D i april 2014 efter ändringen av portotaxorna.

SH70 Jul 2013 – Jul i stoskogen

	N	c 1	c 2
SH70	x	x	x

	kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH70, helt kn (0)	x	-	-	x	-	-
SH70, helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH70 har 31 punkters vikperforering (perf 10) slagen från frimärkssidan, PI.

SH71 Kakelugnar

	N	c 1	c 2
SH71 PI	x	x	x
SH71 PU	x	x	x

		kn	kn+c 1	kn+c 2	kn+FM	kn+c 1+FM	kn +c 2+FM
SH71 PI,	helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH71 PI,	helt kn (5)	x	-	-	x	-	-
SH71 PU,	helt kn (0)	x	x	x	x	x	x
SH71 PU,	helt kn (5)	x	-	-	x	-	-

SH71 har 31 punkters vikperforering (perf 10) och den kan vara slagen från frimärkssidan, PI, eller omslagssidan, PU.

SH72 En svensk klassiker

Omslaget förekommer i 3 varianter, med olika vikperforering:

A PU: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 20 g”

A PO: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 20 g”

B PU: på utsidan finns ingen portotabell

C PU: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 50 g”

SH 72B kom i mitten av mars 2014 inför ändringen av portotaxorna den 1 april 2014 och SH 72C rapporterades i september 2014.

Häftet är tryckt i tryckpressen M5 i kombinerat offset/ståltryck i det nya formatet från 2014 med nya markeringar. I M5 har cylindrarna för ståltryck en omkrets på 780 mm, medan omkretsen för offsetcylindrarna är 520 mm. En grundmodul i det nya systemet har i M5 längd på 260 mm i tryckriktningen. Cylindrarna har 2 band, där det ena bandet har cylindersiffror för varje grundmodul. Eftersom ståltryckscylindrar har plats till 3 grundmoduler har de 3 cylindersiffror: 1, 2 och 3, medan offsetcylindrarna bara har plats till 2 moduler och därmed bara 2 cylindersiffror: 1 och 2. Detta gör att häftena får olika kombinationer av cylindersiffror från offset- och ståltryckscylindrarna. Tryckeriet vill synkronisera grundmodulerna från de olika cylindrarna så att cylindersiffrorna sammanfaller. Nedanstående figur illustrerar hur de olika kombinationerna uppstår. När offsetcylindern roterat 3 varv och ståltryckscylindern 2 varv har de båda producerat 6 grundmoduler som ger 18 häften och sedan upprepas samma sekvens.

offset	c 1		c 2		c 1		c 2		c 1		c 2		c 1
stål	c 1		c 2		c 3		c 1		c 2		c 3		c 1

Gråkilen (gråbalk med passkors) är en ny markering för att styra tryckprocessen med avseende på färger. Den kan finnas innanför de yttersta märkena. Det betyder att på ena bandet finns den upptill under de två första märkena eller nertill över de två sista märkena. Gråkilarna är format och maskinberoende liksom hur ofta de trycks på häftena.

För detta häfte finns det en gråkil på häfte med c 2 offset och på direkt efterkommande häfte. I första upplagorna som kom ut fanns kontrollnummer på vart sjätte häfte i bandet. På bandet med cylindersiffror har vi hittills bara hittat den på inlagan med c 2 offset, vilket gör att alla häften med c 2 offset är kvadrupler med c 2 offset, gråkil, kn och cyls stål (c 1, c 2 eller c 3). I senare upplagor har satts med annat intervall, så att det finns c 2 offset, gråkil och cyls stål (c 1, c 2 eller c 3) utan kn. I dessa buntar har då funnits kn på häften med c 2 offset, gråkil, kn och cyls stål c 1 eller c 3, men inte c 2. Vi har ingen

förklaring nu till hur det kan bli så, utan vi har det under utredning. Det har funnits buntar med cyls, men helt utan bunt.

I tabellen med kombinationer med kn så har vi bara tagit med kolumner för häften som är kända. Skulle det bli en förskjutning av till exempel placeringen av kn behöver vi introducera nya kolumner. Inga FM har hittats på häftet. Rapportera om ni hittar häften som har FM eller kombinationer som inte finns i tabellerna nedan.

Häftet finns utan vikperforering, PO, eller med 30 punkters (perf 7) vikperforering som är slagen från omslagssidan, PU. Enligt tryckeriet är avsikten att dessa häften inte skall ha vikperforering.

	N	c 1 stål c 1 offset	c 1 stål c 2 offset gråkil uppe	c 2 stål c 1 offset	c 2 stål c 2 offset gråkil uppe	c 3 stål c 1 offset	c 3 stål c 2 offset gråkil uppe	gråkil uppe	gråkil nere
SH72A PU	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH72A PO	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SH72B PU	x	x		x		x		x	x
SH72C PU	x	x		x		x		x	x

		kn gråkil nere	kn c 1 stål c2 offset gråkil uppe	kn c 2 stål c2 offset gråkil uppe	kn c 3 stål c2 offset gråkil uppe
SH72A PU,	helt kn (0)	x	-	-	-
SH72A PU,	helt kn (5)	-	x	x	x
SH72A PO,	helt kn (0)	x	-	-	-
SH72A PO,	helt kn (5)	-	x	x	x
SH72B PU,	helt kn (0)	x	-	-	-
SH72B PU,	helt kn (5)	-	x	x	x
SH72C PU,	helt kn (0)	x	-	-	-
SH72C PU,	helt kn (5)	-	x	x	x

Det finns häften med tydliga färgförskjutningar. Det syns tydligast om man tittar på signaturerna och jämför med övriga färger. Det finns exempel där signaturerna är förskjutna 1-2 mm åt höger eller vänster.

SH73 Childhood

Omslaget förekommer i 2 varianter:

A: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 20 g”

B: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 50 g”

SH 73B kom efter ändringen av portotaxorna den 1 april 2014.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. Gråkil finns på häfte med c 3 och på direkt efterkommande häfte.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3 gråkil uppe
SH73A	x	x	x	-	x	x	x
SH73B	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3+ gråkil +FM
SH73A,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH73A,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x
SH73B,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH73B,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x

SH73 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI,

SH74 Zlatan Ibrahimović

Omslaget förekommer i 2 varianter:

A: på utsidan finns ingen portotabell

B: på utsidan finns en portotabell med ”1 frimärke 50 g”

SH 74B kom efter ändringen av portotaxorna den 1 april 2014. Häftet är tryckt i det nya formatet i offset på samma sätt som SH73.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH74A	x	x	x	-	x	x	x
SH74B	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH74A,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH74A,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x
SH74B,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH74B,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x

SH74 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH75 Det skall vi fira

SH75 är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på häfte med c 1 och på inlagan intill. Kn har satts på vart 10 häfte och band. Kn (5) sitter på bandet med cyls. Det betyder att kn (5) i en serie utan avbrott antingen kommer på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det kombination med cyls på vartannat kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med kn, men vart 6:e kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe. Man alltså lätt räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. Det finns kn-serier både med och utan kombination med cyls.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 1+ gråkil uppe
SH75	x	-	x	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 2	kn+ c 3	kn+c 1 +gråkil	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +FM	kn+c 1+ gråkil +FM
SH75,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH75,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x

SH75 har 31 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH76 Bland bär och blad

Omslaget förekommer i 2 varianter:

A: på utsidans övre höger hörn finns endast ett posthorn

B: på utsidans övre höger hörn finns ett posthorn och texten ”postnord”

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. Gråkil finns på häfte med c 3 och på direkt efterkommande häfte.

Trots mycket letande har inte kn (0) hittats på SH76B. I obrutna buntar med gråkil nere som påträffats och undersökts har det varken funnits kn eller FM. Följaktligen listas SH76 med kn (0) enkelt eller i kombination med FM och/eller gråkil nere som okända varianter.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3 gråkil uppe
SH76A	x	x	x	-	x	x	x
SH76B	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3+ gråkil +FM
SH76A,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH76A,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)
SH76B,	helt kn (0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SH76B,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH76 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH77 Sitt skönt!

Häftet är tryckt i tryckpressen M5 i kombinerat offset/ståltryck i det nya formatet från 2014 med nya markeringar. I M5 har cylindrarna för ståltryck den vanliga omkretsen på 780 mm, medan omkretsen för offsetcylindrarna är 520 mm. En grundmodul i det nya systemet har längd på 260 mm i tryckriktningen. Cylindrarna har 2 band, där det ena bandet har cylindersiffror för varje grundmodul. Eftersom ståltryckscylindrar har plats till 3 grundmoduler har de 3 cylindersiffror: 1, 2 och 3, medan offsetcylindrarna bara har plats till 2 moduler och därmed bara 2 cylindersiffror: 1 och 2. Detta gör att häftena får olika kombinationer av cylindersiffror från offset- och ståltryckscylindrarna. Tryckeriet vill synkronisera grundmodulerna från de olika cylindrarna så att cylindersiffrorna sammanfaller. Häftena är 65.0 mm breda, vilket gör att varje grundmodul är 4 inlagor bred. Nedanstående figur illustrerar hur de olika kombinationerna uppstår. När offsetcylindern roterat 3 varv och ståltryckscylindern 2 varv har de båda producerat 6 grundmoduler som ger 24 häften och sedan upprepas samma sekvens.

offset	c 1			c 2				c 1				c 2				c 1				c 2				c 1
stål	c 1			c 2				c 3				c 1				c 2				c 3				c 1

Gråkilén sitter på offset-cylindern. På bandet utan cyls och med kn (0) finns gråkil nere på alla inlagor enligt orörda buntar vi sett. På bandet med cyls och med kn (5) finns gråkil uppe på 3 inlagor.

cyls	c 1			c 2				c 1
gråkil		x		x		x		

Häftet har 21 punkters (perf 7) vikperforering som är slagen från omslagssidan, PU.

I de första tryckupplagorna före mars 2015 fanns följande varianter.

	N	c 1 stål c 1 offset	c 2 stål c 1 offset	c 3 stål c 1 offset	gråkil uppe	gråkil nere
SH77	x	x	x	x	x	x

		kn gråkil nere	kn c 1 stål c2 offset gråkil uppe	kn c 2 stål c2 offset gråkil uppe	kn c 3 stål c2 offset gråkil uppe
SH77,	helt kn (0)	x	-	-	-
SH77,	helt kn (5)	-	x	x	x

I mars 2015, kom en ny upplaga kom ut till försäljning. I denna upplaga finns det FM. Med tryckpressen M5 har det inte tidigare inte varit möjligt att producera FM. Tryckeriet har tidigare sagt att man planerat att uppgradera M5 så att det skulle bli möjligt. Dessa FM har en annan placering och storlek jämfört med de från de andra pressarna. Dessa FM sitter precis framför kn och är hälften så breda. En annan stor skillnad är att i de tidigare upplagorna satte man kn på vart åttonde häfte, medan i denna upplaga har man satt kn på vart tionde häfte. Detta har en stor betydelse för förekomsten av varianter.

Som beskrivits ovan så är tryckcylindrarna tillbaka till ursprungspositionen då ståltryckscylindern roterat 2 varv och offsetcylindern roterat 3 varv. De har då producerat 24 häften och sedan upprepas samma sekvens. Vi kan då prata om att det finns 24 olika inlagor. I tabellen nedan har vi listat upp hur alla dessa 24 inlagor kombineras från de 2 olika cylindrarna och på vilka inlagor de olika cylindersiffrorna och gråkilarna sitter.

Inlaga stål+offset	Inlaga stål		Inlaga offset		
	nr	cyls	nr	cyls	gråkil uppe
1	1	1	1	1	
2	2		2		x
3	3		3		
4	4		4		
5	5	2	5	2	x
6	6		6		
7	7		7		x
8	8		8		
9	9	3	1	1	
10	10		2		x
11	11		3		
12	12		4		
13	1	1	5	2	x
14	2		6		
15	3		7		x
16	4		8		
17	5	2	1	1	
18	6		2		x
19	7		3		
20	8		4		
21	9	3	5	2	x
22	10		6		
23	11		7		x
24	12		8		

Om man sätter kn på vart åttonde häfte såsom i de första upplagorna, så är kn tillbaka till samma inlaga efter 3 kn då $3 \times 8 = 24$. I dessa upplagor sitter kn alltid på en inlaga med c 2 offset, dvs. inlagorna 5, 13 och 21 och dessa har alltid kn.

I upplagan från mars 2015, så har fler inlagor kn. Om kn sitter på en udda inlaga så sitter alla kn på en udda inlaga eftersom stegen mellan kn är tio som är ett jämt kn. Detta betyder att efter 12 kn så är kn tillbaka på samma inlaga och i denna sekvens så har alla udda inlagor fått kn en gång.

En liten matematisk parantes för den intresserade. Vi har 24 olika inlagor. För att se hur lång en sekvens av kn blir skall man plocka bort gemensamma faktorer med avståndet mellan kn. Om vi sätter kn på vart åttonde häfte så är åtta en faktor av $24 = 3 \times 8$, så därför blir sekvensen endast 3 lång. Om man sätter kn på vart tionde häfte så är 2 den största gemensamma faktorn för $10 = 2 \times 5$ och $24 = 2 \times 2 \times 2 \times 3$. Om man stryker denna faktor från $24 = 2 \times 2 \times 2 \times 3$ får man $2 \times 2 \times 3 = 12$, vilket betyder längden av sekvensen av kn är 12 lång innan man är tillbaka på samma inlaga. Längden på kn-sekvensen ger det tal man skall använda vid beräkning av rester. Hur blir det med FM? Kommer det att finnas FM på alla inlagor? FM sätts på vart femte kn och då 5 och 12 inte har några gemensamma faktorer (bortsett från ett), dvs de är relativt prima, så kommer alla inlagor som har kn också att ha kn +FM var femte gång det har kn.

Inlagorna med udda nummer omfattar

Antal	Markeringar	Inlagor
3	neutral	3, 11, 19
3	gråkil uppe	7, 15, 23
1	c 1 stål + c 1 offset	1
1	c 1 stål + c 2 offset + gråkil uppe	13
1	c 2 stål + c 1 offset	5
1	c 2 stål + c 2 offset + gråkil uppe	17
1	c 3 stål + c 1 offset	9
1	c 3 stål + c 2 offset + gråkil uppe	21

Inlagorna med jämna nummer omfattar

Antal	Markeringar	Inlagor
9	neutral	4, 6, 8, 12, 14, 16, 20, 22, 24
3	gråkil uppe	2, 10, 18

I upplagan med kn på vart tionde häfte har endast varianten med kn på jämna inlagor observerats. Detta gör i sig själv att alla normala varianter finns (om vi bortser från eventuella delade kn, FM utan kn mm).

	N	c 1 stål+ c 1 offset	c 2 stål+ c 1 offset	c 3 stål+ c 1 offset	c 1 stål+ c 2 offset+ gråkil uppe	c 2 stål+ c 2 offset+ gråkil uppe	c 3 stål+ c 2 offset+ gråkil uppe	gråkil uppe	gråkil nere
SH77	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		kn	kn + gråkil nere	kn + gråkil uppe	kn +FM	kn+ gråkil nere +FM	kn+ gråkil uppe +FM
SH77,	helt kn (0)	-	x	-	-	x	-
SH77,	helt kn (5)	x	-	x	x	-	x

		kn+ c 1 stål+ c 1 offset	kn+ c 2 stål+ c 1 offset	kn+ c 3 stål+ c 1 offset	kn+ c 1 stål+ c2 offset+ gråkil uppe	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ gråkil uppe	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ gråkil uppe
SH77,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

		kn+ c 1 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 2 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 3 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 1 stål+ c2 offset+ gråkil uppe +FM	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ gråkil uppe +FM	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ gråkil uppe +FM
SH77,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH78 Julgott

SH78 är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden.

Bandet med cyls skall normalt ha kn (5), men i en mindre del av upplagan har detta band kn (0).

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det kombination med cyls på vartannat kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med kn, men vart sjätte kn sitter då i kombination med gråkil uppe. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. Det finns kn-serier både med och utan kombination med cyls. Tyvärr har tryckeriet haft problem med skrivaren av kn och FM, så kn har inte skrivits ut exakt på vart tionde häfte. Om kn skrivs ut på vart tionde häfte skall precis vart sjätte kn på det ena bandet vara i kombination med gråkil uppe (ibland med c 3) och vart sjätte kn på det andra bandet vara med gråkil nere. Ett bevis för att inte placerats ut enligt avsikt är att man kan hitta kn i kombination med grå kil till exempel tätare, till exempel på vart femte kn såsom kn 011930 + FM + gråkil nere och 011935 + FM + gråkil nere. Normalt skall det vara 50 häften mellan FM, men om kn verket trycker ett kn + FM redan efter 48 häften som är exakt 4 hela cylindervarv så får man det observerade fallet.

Frimärkena har ett säkerhetsgenomstick med bl.a. ett posthorn, som normalt är rättvänt i förhållande till frimärksbilden. I en del av upplagan har genomsticket blivit omvänt på bandet med cyls och kn (5). För att få plats med informationen i tabellerna nedan, betecknar vi dem provisorisk (kan ändras)

A: säkerhetsgenomstick med rättvänt posthorn

B: säkerhetsgenomstick med omvänt posthorn

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH78A	x	x	x	-	x	x	x
SH78B	x	x	x	-	x	-	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ gråkil uppe	kn+ FM	kn+ FM+ gråkil nere	kn+ FM+ gråkil uppe	kn+ c 1	kn+ c2	kn+ c 3+ gråkil uppe	kn+ c 1+ +FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil uppe +FM
SH78A	helt kn (0)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
SH78A	helt kn (5)	x		x	x		x	x	x	x	x	x	x
SH78B	helt kn (5)	x		x	x		x	x	x	x			x

SH78 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH79 Svensk popexport

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. Gråkil verkar vara ersatt med ett kors och finns på häfte med c 3 och på direkt efterkommande häfte.

I mars 2015 hittades ett häfte med FM + c 2 utan kn. Vid studier av SH80 har vi observerat att buntar där det är 20 häften mellan kn och där kn (0) och kn (5) inte är helt synkroniserade. Det är möjligt att det finns fler varianter med FM utan kn att hitta.

	N	c 1	c 2	c 3	kors uppe	kors nere	c 3+ kors uppe	c 2+ FM
SH79	x	x	x	-	x	x	x	x

		kn	kn+ kors	kn+ FM	kn+FM +kors	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +kors	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +kors +FM
SH79,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH79,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH79 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI,

SH80 Prins Eugen 150 år

SH80 är 41.6 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 18 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band. Det betyder att i en tryckserie så vandrar kn bara över hälften av inlagorna, antingen de udda eller de jämna. I det ena fallet kommer kn (5) i kombination med c1, c 2 respektive c 3 var nionde gång. I det andra fallet kommer kn (5) i kombination med gråkil uppe var nionde gång. Båda fallen har observerats. Kn (0) kommer i kombination med gråkil nere var nionde gång. FM finns. Gråkil finns på häfte med c 3 och på direkt efterkommande häfte.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH80	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH80,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH80,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH80 har 21 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI,

SH81 Bin

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH81	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH81,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH81,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH81 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH82 Magnolior

Omslaget finns i två varianter

- A. underlagspappret är tryckt med posthorn och frimärkena är utan vitmedel
- B. underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel

Trycket på underlagspappret syns om man håller upp häftet mot en lampa. Skillnaden i vitmedel mellan de två varianterna är avsevärd. SH82B fanns till salu i slutet av februari 2016.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. SH82 har liggande format med avseende på frimärksbilden. I denna orientering blir vad som tidigare kallats ”gråkil uppe” blir nu ”gråkil vänster” och ”gråkil nere” blir nu ”gråkil höger”. Det behövs en diskussion vilka beteckningar som bör användas i detta fall. För enkelhets skull har i tabellerna använts ”gråkil uppe” och ”gråkil nere”.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH82A	x	x	x	-	x	x	x
SH82B	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH82A,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH82A,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)
SH82B,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH82B,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH82 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH83 Världsnaturfonden

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. SH83 har liggande format med avseende på frimärksbilden. I denna orientering blir vad som tidigare kallats ”gråkil uppe” blir nu ”gråkil vänster” och ”gråkil nere” blir nu ”gråkil höger”. Det behövs en diskussion vilka beteckningar som bör användas i detta fall. För enkelhets skull har i tabellerna använts ”gråkil uppe” och ”gråkil nere”.

Under 2015 rapporterade har ingen samlare ett SH83 med kn (0). Kn (5) hade hittats i intervallet 553–566-tusen. Det hade funnits buntar med gråkil nertill där inget häfte har haft kn eller FM. En förfrågan till Postens Tryckeri fick svaret: Det var problem med bläckstråleskrivaren på 0-sidan under tryckningen. Därför är stora delar av upplagan utan kn (och FM?) från 0-sidan. Det normalark, som Postens Tryckeri sparar har både kn 0 och 5. Under sommaren 2016 kom det ut häften med kn 000- och 500-tusen; nu fanns kn (0) och dess kombinationer enligt tabell nedan.

Så ut och leta och rapportera eventuella fynd!

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH83	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH83,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH83,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH83 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH84 Svampar

Omslaget finns i två varianter

- A. underlagspappret är tryckt med posthorn och frimärkena är utan vitmedel
- B. underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel

Trycket på underlagspappret syns om man håller upp häftet mot en lampa. Skillnaden i vitmedel mellan de två varianterna är avsevärd. SH84B fanns till salu i början av januari 2016.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. SH84 har liggande format med avseende på frimärksbilden. I denna orientering blir vad som tidigare kallats ”gråkil uppe” blir nu ”gråkil vänster” och ”gråkil nere” blir nu ”gråkil höger”. Det behövs en diskussion vilka beteckningar som bör användas i detta fall. För enkelhets skull har i tabellerna använts ”gråkil uppe” och ”gråkil nere”.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH84A	x	x	x	-	x	x	x
SH84B	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH84A,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH84A,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)
SH84B,	helt kn (0)	x	x (nere)	x	x (nere)	-	-	-	-	-	-
SH84B,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH84 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH85 Julstjärnor

Omslaget finns i två varianter

A. underlagspappret är tryckt med posthorn och frimärkena är utan vitmedel

B. underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel

Trycket på underlagspappret syns om man håller upp häftet mot en lampa. Skillnaden i vitmedel mellan de två varianterna är avsevärd. SH85B tillhör den sista tryckningen och hittades i veckan före jul.

SH85 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. Gråkilen finns i storlekar med diametrarna 3.0 mm respektive 3.4 mm. På sidan med kn (5) och cyls är båda gråkilarna små (3.0 mm i diameter). På sidan med kn (0), men inga cyls är gråkilen på inlaga 9 stor (3.4 mm) och på inlaga 10 är den liten.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med stor gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med liten gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. I större delen av upplagan finns det kombinationer med kn och cyls, vilket medför att kombinationen kn (0) och stor gråkil nere är mycket vanligare än kombinationen kn (0) och liten gråkil nere, vilken inte har hittats för variant SH85B.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere 3.0 mm	gråkil nere 3.4 mm	gråkil uppe 3.0 mm	c 3+ gråkil uppe 3.0 mm
SH85A	x	x	x	-	x	x	x	x
SH85B	x	x	x	-	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere 3.0 mm	kn+ gråkil nere 3.4 mm	kn+ gråkil uppe 3.0 mm	kn+ FM	kn+ FM+ gråkil nere 3.0 mm	kn+ FM+ gråkil nere 3.4 mm	kn+ FM+ gråkil uppe 3.0 mm
SH85A	helt kn (0)	x	x	x	-	x	x	x	-
SH85A	helt kn (5)	x	-	-	x	x	-	-	x
SH85B	helt kn (0)	x	-	x	-	x	-	x	-
SH85B	helt kn (5)	x	-	-	-	x	-	-	-

		kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil uppe 3.0 mm	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ FM gråkil uppe 3.0 mm
SH85A	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x
SH85B	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH85 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH86 Vinterträd

SH86 är tryckt i tryckpressen G5. Häftet är tryckt i det nya formatet i ståltryck. Det är 83 mm brett och det betyder att cylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns. Inga gråkilar har observerats på detta häfte eftersom det är ett rent ståltryck.

	N	c 1	c 2	c 3
SH86	x	x	x	x

		kn	kn+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +FM
SH86,	helt kn (0)	x	x	-	-	-	-	-	-
SH86,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x	x	x

SH86 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från omslagssidan, PU.

SH87 Järn möter silver

Häftet är tryckt i tryckpressen M5 i kombinerat offset/ståltryck i det nya formatet från 2014 med nya markeringar. I M5 har cylindrarna för ståltryck den vanliga omkretsen på 780 mm, medan omkretsen för offsetcylindrarna är 520 mm. En grundmodul i det nya systemet har längd på 260 mm i tryckriktningen. Cylindrarna har 2 band, där det ena bandet har cylindersiffror för varje grundmodul. Eftersom ståltryckscylindrar har plats till 3 grundmoduler har de 3 cylindersiffror: 1, 2 och 3, medan offsetcylindrarna bara har plats till 2 moduler och därmed bara 2 cylindersiffror: 1 och 2. Detta gör att häftena får olika kombinationer av cylindersiffror från offset- och ståltryckscylindrarna. Tryckeriet vill synkronisera grundmodulerna från de olika cylindrarna så att cylindersiffrorna sammanfaller. Häftena 65.0 mm breda, vilket gör att varje grundmodul är 4 inlagor bred. Nedanstående figur illustrerar hur de olika kombinationerna uppstår. När offsetcylindern roterat 3 varv och ståltryckscylindern 2 varv har de båda producerat 6 grundmoduler som ger 24 häften och sedan upprepas samma sekvens. Cylindersiffrorna från stålcylindern sitter på det tryckta häftet före cylindersiffrorna från offsetcylindern, vilket är motsatt till SH77 men samma som SH72.

offset	c 1			c 2			c 1			c 2			c 1			c 2			c 1
stål	c 1			c 2			c 3			c 1			c 2			c 3			c 1

Färgkorsen sitter på offset-cylindern. På bandet med cyls och med kn (5) finns färgkors uppe på 2 inlagor.

cyls	c 1				c 2				c 1
gråkil					x	x			

Färgkorsen på det andra bandet sitter på motsvarande positioner: 5 och 6.

Häftet har 21 punkters (perf 7) vikperforering som är slagen från omslagssidan, PU.

FM sitter med en blank position efter kn och är 2 mm brett. Kn sitter på vart tionde häfte. Detta har en stor betydelse för förekomsten av varianter. Det blir precis som för sista upplagan av SH77 Sitt skönt! Som beskrivits ovan så är tryckcylindrarna tillbaka till ursprungspositionen då ståltryckscylindern roterat 2 varv och offsetcylindern roterat 3 varv. De har då producerat 24 häften och sedan upprepas samma sekvens. Vi kan då prata om att det finns 24 olika inlagor. I tabellen nedan har vi listat upp hur alla dessa 24 inlagor kombineras från de 2 olika cylindrarna och på vilka inlagor de olika cylindersiffrorna och färgkorsen sitter.

Inlaga stål+offset	Inlaga stål		Inlaga offset		
	nr	cyls	nr	cyls	färgkors uppe
1	1	1	1	1	
2	2		2		
3	3		3		
4	4		4		
5	5	2	5	2	x
6	6		6		x
7	7		7		
8	8		8		
9	9	3	1	1	
10	10		2		
11	11		3		
12	12		4		
13	1	1	5	2	x
14	2		6		x
15	3		7		
16	4		8		
17	5	2	1	1	
18	6		2		
19	7		3		
20	8		4		
21	9	3	5	2	x
22	10		6		x
23	11		7		
24	12		8		

Om kn sitter på en udda inlaga så sitter alla kn på en udda inlaga eftersom stegen mellan kn är tio som är ett jämt kn. Detta betyder att efter 12 kn så är kn tillbaka på samma inlaga och i denna sekvens så har alla udda inlagor fått kn en gång.

En liten matematisk parantes för den intresserade. Vi har 24 olika inlagor. För att se hur lång en sekvens av kn blir skall man plocka bort gemensamma faktorer med avståndet mellan kn. Om vi sätter kn på vart åttonde häfte så är åtta en faktor av $24 = 3 \times 8$, så därför blir sekvensen endast 3 lång. Om man sätter kn på vart tionde häfte så är 2 den största gemensamma faktorn för $10 = 2 \times 5$ och $24 = 2 \times 2 \times 2 \times 3$. Om man stryker denna faktor från $24 = 2 \times 2 \times 2 \times 3$ får man $2 \times 2 \times 3 = 12$, vilket betyder längden av sekvensen av kn är 12 lång innan man är tillbaka på samma inlaga. Längden på kn-sekvensen ger det tal man skall använda vid beräkning av rester. Hur blir det med FM? Kommer det att finnas FM på alla inlagor? FM sätts på vart femte kn och då 5 och 12 inte har några gemensamma faktorer (bortsett från ett), dvs de är relativt prima, så kommer alla inlagor som har kn också att ha kn +FM var femte gång det har kn.

Inlagorna med udda nummer omfattar

Antal	Markeringar	Inlagor
6	neutral	3, 7, 11, 15, 19, 23
1	c 1 stål + c 1 offset	1
1	c 1 stål + c 2 offset + färgkors uppe	13
1	c 2 stål + c 1 offset	5
1	c 2 stål + c 2 offset + färgkors uppe	17
1	c 3 stål + c 1 offset	9
1	c 3 stål + c 2 offset + färgkors uppe	21

Inlagorna med jämna nummer omfattar

Antal	Markeringar	Inlagor
9	neutral	2, 4, 8, 10, 12, 16, 18, 20, 24
3	färgkors uppe	6, 14, 22

Endast varianten med kn på udda inlagor har observerats. Detta betyder att kombinationen kn + färgkors uppe inte har observerats och har markerats med "?" i tabellerna nedan.

	N	färgkors uppe	färgkors nere
SH87	x	x	x

	c 1 stål+ c 1 offset	c 2 stål+ c 1 offset	c 3 stål c 1 offset	c 1 stål+ c 2 offset+ färgkors uppe	c 2 stål+ c 2 offset+ färgkors uppe	c 3 stål+ c 2 offset+ färgkors uppe
SH87	x	x	x	x	x	x

		kn	kn+ färgkors nere	kn+ färgkors uppe	kn+ FM	kn+ färgkors nere+ FM	kn+ färgkors uppe+ FM
SH87,	helt kn (0)	x	x	-	x	x	-
SH87,	helt kn (5)	x	-	?	x	-	?

		kn+ c 1 stål+ c 1 offset	kn+ c 2 stål+ c 1 offset	kn+ c 3 stål+ c 1 offset	kn+ c 1 stål+ c2 offset+ färgkors uppe	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ färgkors uppe	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ färgkors uppe
SH87,	helt kn (5)	x	X	x	x	x	x

		kn+ c 1 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 2 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 3 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 1 stål+ c2 offset+ färgkors uppe +FM	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ färgkors uppe +FM	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ färgkors uppe +FM
SH87,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x

SH88 Naturhistoriska riksmuseet 100 år i Frescati

Häftet är tryckt på det gamla pappret där underlagspappret är tryckt med posthorn och frimärkena är utan vitmedel. Trycket på underlagspappret syns om man håller upp häftet mot en lampa. Det är möjligt att senare upplagor kommer på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text "postnord" och frimärkena är med vitmedel.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns.

Kn sitter normalt till vänster under översta frimärksraden. Under första tryckomgången så placerades kn (0) till vänster över nedersta frimärksraden, där gråkilen nere också sitter. Enligt uppgift så omfattade denna tryckomgång kn 006505-021625. En stor del av dessa häften har gått ut i abonnemangen.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil uppe	gråkil nere	c 3+ gråkil uppe
SH88	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil
SH88,	helt kn (0) under översta frimärksraden	x	x (nere)	x	x (nere)
SH88,	helt kn (0) över understa frimärksraden	x	x (nere)	x	x (nere)

		kn	kn+ gråkil	kn+ FM	kn+FM +gråkil	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +FM
SH88,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH88 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från omslagssidan, PU.

SH89 Mat i Sverige

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band, vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. FM finns.

Gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. En nyhet är att på inlagorna med gråkil finns under det andra frimärksparet uppifrån fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå. De har samma storlek som gråkilen. Notera att gråkilarna sitter på olika ställen (uppe/nere) på de två banden medan färgcirkelarna sitter på samma ställe (under det andra frimärks paret) på båda banden. Eftersom gråkil och färgcirkel alltid kommer tillsammans så blir det inte fler varianter än tidigare.

	N	c 1	c 2	c 3	färgcirkel+ gråkil nere	färgcirkel+ gråkil uppe	c 3+ färgcirkel+ gråkil uppe
SH89	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ färgcirkel+ gråkil nere	kn+ FM	kn+FM färgcirkel+ gråkil nere
SH89,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ +gråkil färg- cirkel	kn+ FM	kn+FM +gråkil +färg- cirkel	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+c 3 +gråkil +färg- cirkel	kn+c 1 +FM	kn+c 2 +FM	kn+c 3 +gråkil +färg- cirkel +FM
SH89,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH89 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH90 Broar

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel.

Häftet är tryckt i tryckpressen M5 i kombinerat offset/ståltryck i det nya formatet från 2014 med nya markeringar. I M5 har cylindrarna för ståltryck en omkrets på 780 mm, medan omkretsen för offsetcylindrarna är 520 mm. En grundmodul i det nya systemet har i M5 längd på 260 mm i tryckriktningen. Cylindrarna har 2 band, där det ena bandet har cylindersiffror för varje grundmodul. Eftersom ståltryckscylindrar har plats till 3 grundmoduler har de 3 cylindersiffror: 1, 2 och 3, medan offsetcylindrarna bara har plats till 2 moduler och därmed bara 2 cylindersiffror: 1 och 2. Detta gör att häftena får olika kombinationer av cylindersiffror från offset- och ståltryckscylindrarna. Tryckeriet vill synkronisera grundmodulerna från de olika cylindrarna så att cylindersiffrorna sammanfaller. Nedanstående figur illustrerar hur de olika kombinationerna uppstår. När offsetcylindern roterat 3 varv och ståltryckscylindern 2 varv har de båda producerat 6 grundmoduler som ger 18 häften och sedan upprepas samma sekvens.

offset	c 1		c 2		c 1		c 2		c 1		c 2		c 1
stål	c 1		c 2		c 3		c 1		c 2		c 3		c 1

Detta har en stor betydelse för förekomsten av varianter. Vi kan se det som om att det finns 18 olika inlagor. I tabellen nedan har vi listat upp hur alla dessa 18 inlagor kombineras från de 2 olika cylindrarna och på vilka inlagor de olika cylindersiffrorna och gråkilarna sitter.

Inlaga stål+offset	Inlaga stål		Inlaga offset		
	nr	cyls	nr	cyls	färgcirklar + gråkil uppe
1	1	1	1	1	
2	2		2		
3	3		3		
4	4	2	4	2	x
5	5		5		x
6	6		6		
7	7	3	1	1	
8	8		2		
9	9		3		
10	1	1	4	2	x
11	2		5		x
12	3		6		
13	4	2	1	1	
14	5		2		
15	6		3		
16	7	3	4	2	x
17	8		5		x
18	9		6		

Om kn sitter på en udda inlaga så sitter alla kn på en udda inlaga eftersom stegen mellan kn är tio som är ett jämt kn. Detta betyder att efter 9 kn så är kn tillbaka på samma inlaga och i denna sekvens så har alla udda inlagor fått kn en gång. Observera att c 1 offset endast sitter på udda inlagor och att c 2 offset endast sitter på jämna inlagor. Detta betyder att i en tryckserie utan avbrott så finns det antingen kombinationer kn + c 1 offset eller kn + c 2 offset. Kombinationen kn (5) + gråkil uppe + färgcirklar förekommer endast när det finns kombinationer med kn + c 1 offset.

Liksom på SH89 finns det på inlagorna med gråkil under det andra frimärksparet uppifrån fyra cirklar i färgerna blå, röd, gul och svart (omvänd ordning jämfört med SH89). De har samma storlek som gråkilen. Notera att gråkilarna sitter på olika ställen (uppe/nere) på de två banden medan färgcirkelarna sitter på

samma ställe (under det andra frimärks paret) på båda banden. Eftersom gråkil och färgcirkelar alltid kommer tillsammans så blir det inte fler varianter än tidigare.

	N	färgcirkelar+ gråkil uppe	färgcirkelar+ gråkil nere
SH90	x	x	x

	c 1 stål+ c 1 offset	c 2 stål+ c 1 offset	c 3 stål c 1 offset	c 1 stål+ c 2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe	c 2 stål+ c 2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe	c 3 stål+ c 2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe
SH90	x	x	x	x	x	x

		kn	kn+ FM	kn+ färgcirkelar+ gråkil nere	kn+ färgcirkelar+ gråkil nere+ FM
SH90,	helt kn (0)	x	x	x	x
SH90,	helt kn (5)	x	x	-	-

När det gäller kombinationer kn + cyls finns det, som det beskrivits ovan, 2 olika varianter för en obruten tryckserie, därför finns det en tabell för vardera fallet. Endast den ena varianten har observerats.

		kn+ färg- cirkelar +gråkil uppe	kn+ c 1 stål+ c 1 offset	kn+ c 2 stål+ c 1 offset	kn+ c 3 stål+ c 1 offset	kn+ färg- cirkelar +gråkil uppe +FM	kn+ c 1 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 2 stål+ c 1 offset +FM	kn+ c 3 stål+ c 1 offset +FM
SH90,	kn (5)	?	?	?	?	?	?	?	?

		kn+ c 1 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe	kn+ c 1 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe +FM	kn+ c 2 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe +FM	kn+ c 3 stål+ c2 offset+ färgcirkelar+ gråkil uppe +FM
SH90,	kn (5)	x	x	x	x	x	x

Häftet har 29 punkters (perf 7) vikperforering som är slagen från omslagssidan, PU.

SH91 Strandliv

Häftets underlagspapper är tryckt med text ”postnord” och frimärkena har vitmedel.

SH91 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. På bandet med cyls innebär det att gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls.

Kn finns på både vänster och höger sida. Troligen är det olika tryckserier. Varianten med kn i höger kolumn finns med kn 00-19-tusen och endast varianten där vartannat kn är i kombination med cyls har observerats. Kombinationen kn (5) + gråkil + färgcirklar har inte observerats för kn till höger.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe+ färgcirklar	c 3+ gråkil uppe+ färgcirklar
SH91	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere FM
SH91,	helt kn (0), höger	x	x	x	x
SH91,	helt kn (0), vänster	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ FM	kn+ gråkil+ färg- cirklar+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar+ FM
SH91,	helt kn (5), höger	x	-	x	-	x	x	x	x	x	x
SH91,	helt kn (5), vänster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH91 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH92 Gamla stan

Häftets underlagspapper är tryckt med text ”postnord” och frimärkena har vitmedel.

SH92 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. På bandet med cyls innebär det att gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. Endast varianten där vartannat kn är i kombination med cyls har hittills observerats. Kombinationen kn (5) + gråkil + färgcirklar (med eller utan FM) har inte observerats.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe+ färgcirklar	c 3+ gråkil uppe+ färgcirklar
SH92	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH92,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ FM	kn+ gråkil+ färg- cirklar+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar+ FM
SH92,	helt kn (5)	x		x		x	x	x	x	x	x

SH92 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH93 Höstglöd

Häftets underlagspapper är tryckt med text ”postnord” och frimärkena har vitmedel.

SH93 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. På bandet med cyls innebär det att gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. Båda varianter fanns på utgivningsdagen.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe+ färgcirklar	c 3+ gråkil uppe+ färgcirklar
SH93	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH93,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ FM	kn+ gråkil+ färg- cirklar+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ färg- cirklar+ FM
SH93,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH93 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH94 Tomtar

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel.

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. Kn har satts på vart 10 häfte och band., vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna.

Gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå (FC).

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe + FC	c 3+ gråkil uppe + FC
SH94	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH94,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ FC	kn+ FM	kn+ gråkil+ FC+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ FC	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ FC+ FM
SH94,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH94 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH95 Hjortdjur

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel.

Häftet är tryckt i tryckpressen M5 i offsettryck i det nya formatet från 2014 med nya markeringar. I M5 har cylindrarna för offsettryck en omkrets på 520 mm. häftet är 87 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 6 häften per band. På det ena bandet finns cyls 1 och 2.

Inlaga	
1	c 1
2	
3	
4	c 2 θ FC
5	θ FC
6	
1	c 1

På det andra bandet finns motsvarande gråkilar men inga cyls eller färgcirklar, FC.

SH95 har liggande format med avseende på frimärksbilden. I denna orientering blir vad som tidigare kallats ”gråkil uppe” blir nu ”gråkil vänster” och ”gråkil nere” blir nu ”gråkil höger”. För enkelhets använts ”gråkil uppe” och ”gråkil nere”. Gråkil finns på häfte med cyls 2 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå.

Kn har satts på vart 10 häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer så blir kommer kn på inlagorna i följande sekvens 1, 5, 3 och det blir då kn + c 1, kn + gråkil, kn, kn + c 1 etc. Om kn sitter på inlagor med jämna nummer så blir kommer kn på inlagorna i följande sekvens 4, 2, 6 och det blir då kn + c 2 + gråkil, kn, kn, kn + c 2 + gråkil etc. Båda varianter fanns på utgivningsdagen.

	N	gråkil uppe + FC	gråkil nere	c 1	c 2 + gråkil uppe
SH95	x	x	x	x	x

		kn	kn+ FM	kn+ gråkil nere	kn+ gråkil nere+ FM
SH95,	helt kn (0)	x	x	x	x
SH95,	helt kn (5)	x	x	-	-

		kn+ gråkil uppe+ FC	kn+ gråkil uppe+ FC+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2 + gråkil uppe+ FC	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2 + gråkil uppe+ FC+ FM
SH95	kn (5)	x	x	x	x	x	x

Häftet har 29 punkters (perf 7) vikperforering som är slagen från omslagssidan, PU.

SH96 Norrsken

Häftets underlagspapper är tryckt med text ”postnord” och frimärkena har vitmedel.

SH96 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. På bandet med cyls innebär det att gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå, FC.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls. Båda varianter finns.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe+ FC	c 3+ gråkil uppe+ FC
SH96	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH96,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ FC	kn+ FM	kn+ gråkil+ FC+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ FC	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ FC+ FM
SH96,	helt kn (5)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

SH96 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH97 Retro

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel.

Gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå (FC).

Häftet är tryckt i det nya formatet i offset. Det är 83 mm brett och det betyder att offsetcylindern har 9 häften per band. I de första upplagorna har kn som vanligt satt på vart 10 häfte och band., vilket betyder att kn vandrar över alla inlagorna. I mars 2017 kom det en upplaga där både kn (0) och kn (5) hade satts på vart 5 häfte. Även här kommer kn att vandra över alla inlagorna. Det blir inga nya varianter men i en följd av kn kommer kombinationerna i olika ordning, se tabellen nedan.

Inlaga	Markering	Sekvensnummer	
		1 kn per 10	1 kn per 5
1	c 1	1	1
2		2	3
3		3	5
4	c 2	4	7
5		5	9
6		6	2
7	c 3 + gråkil uppe + FC	7	4
8	gråkil uppe + FC	8	6
9		9	8

Som tabellen visar så kommer kn + c 3 + gråkil och kn + gråkil direkt efter varandra om man sätter kn på var 10 häfte, men om man sätter kn på vart 5 så kommer det ett med kn utan markering emellan.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe + FC	c 3+ gråkil uppe + FC
SH97	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH97,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ FC	kn+ FM	kn+ gråkil+ FC+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ FC	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ FC+ FM
SH97,	helt kn (5)	x	x (uppe)	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)	x	x	x (uppe)

SH97 har 41 punkters vikperforering (perf 10) är slagen från frimärkssidan, PI.

SH98 Fjärilar

SH98 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH82B, SH84B och SH95 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 86 mm brett och har 29 punkters vikperforering (perf 7) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH98	x

SH99 #mittfrimärke

SH99 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH85B, SH89-SH94, SH96-SH97 och SH100 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 86 mm brett och har 29 punkters vikperforering (perf 7) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH99	x

SH100 Per Anders Fogelström 100 år

Häftets underlagspapper är tryckt med text ”postnord” och frimärkena har vitmedel.

SH100 är tryckt i tryckpressen G8. Det är 62 mm brett vilket betyder att offsetcylindern har 12 häften per band. Om vi numrerar inlagorna så att den med c 1 får nummer 1 så sitter c 2 på inlaga 5 och c 3 på inlaga 9. Gråkil finns på inlagorna 9 och 10 på båda banden. På bandet med cyls innebär det att gråkil finns på häfte med cyls 3 och på direkt efterkommande häfte upptill under de två översta frimärkena. På det andra bandet har motstående häften en gråkil nertill över de två nedersta frimärkena. På inlagorna med gråkil uppe och endast på dessa finns fyra cirklar i färgerna svart, gul, röd och blå, FC.

Avsikten har varit att sätta ett kn på vart tionde häfte och band. Det betyder att kn i en serie utan avbrott kommer antingen på inlagor med udda nummer eller på inlagor med jämna nummer. Om de sitter på inlagor med udda nummer blir det på en följd av sex kn en kombination med cyls på vartannat kn, en kombination och tre enkla kn. På sidan med kn (0) blir det då kombination med gråkil nere på vart sjätte kn. Om kn sitter på jämna inlagor blir det inga kombinationer med cyls, men vart sjätte kn (5) sitter då i kombination med gråkil uppe och vart sjätte kn (0) sitter i kombination med gråkil nere. Man kan alltså räkna rester även för kn serier utan kombination med cyls.

	N	c 1	c 2	c 3	gråkil nere	gråkil uppe+ FC	c 3+ gråkil uppe+ FC
SH100	x	x	x	-	x	x	x

		kn	kn+ gråkil nere	kn+ FM	kn+ gråkil nere+ FM
SH100,	helt kn (0)	x	x	x	x

		kn	kn+ gråkil+ FC	kn+ FM	kn+ gråkil+ FC+ FM	kn+ c 1	kn+ c 2	kn+ c 3+ gråkil+ FC	kn+ c 1+ FM	kn+ c 2+ FM	kn+ c 3+ gråkil+ FC+ FM
SH100,	helt kn (5)	x		x		x	x	x	x	x	x

SH100 har 31 punkters vikperforering (perf 10) som är slagen från frimärkssidan, PI.

SH101 Lars Lerin

SH101 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH82B, SH84B och SH95 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 86 mm brett och har 29 punkters vikperforering (perf 7) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH101	x

SH102 Äppelfest

SH102 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH82B, SH84B och SH95 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 65 mm brett och har 16 punkters vikperforering (perf 5) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH102	x

SH103 Jul 2017 - Änglar

SH103 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH82B, SH84B och SH95 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 65 mm brett och har 21 punkters vikperforering (perf 7) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH103	x

SH104 Vinterblommor

SH104 är tryckt av Cartor Security Printing.

Häftet är tryckt på det nya pappret där underlagspappret är tryckt med text ”postnord” och frimärkena är med vitmedel. Jämfört med de av PostNord tillverkade SH82B, SH84B och SH95 är texten ”postnord” vridet 90°.

Häftet är 86 mm brett och har 29 punkters vikperforering (perf 7) är slagen från frimärkssidan, PI. Inga marginaltecken förekommer, inte ens regm.

	N
SH104	x

Rapportera

Jag är mycket intresserad av kommentarer och rapporter av varianter som betecknats som okända. Rapportera till Sven Erik Mattsson, Uardavägen 8A, 224 71 Lund, tel 046-12 75 64 (bostad), E-post svenerik.b.mattsson@gmail.com